

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: 96/2008.Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

85/2008. (IX. 10.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ nagykovácsi lakos 2008. június 5-én előterjesztett panaszára indult eljárásban a 2008. szeptember 10-én – Fráterné dr. Ferenczy Nóra testületi tag távollétében – megtartott zárt ülése alapján született állásfoglalását

m e g k ü l d i   a z   O r s z á g o s   R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor, ezért a Testület a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 93/A. §-ának (6) kezdése szerint, állásfoglalását megküldi az Országos Rendőrfőkapitánynak.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2008. június 5-én a Budapesti Rendőr-főkapitányság hivatalánál az öt előállító rendőrök fellépése és sértő, megalázó viselkedése miatt tett panaszt, a jogszabályban biztosított határidőn belül.

I.

A panaszos 2008. június 3-án 23 óra körüli időben (az orvos szakértői vélemény szerint enyhén ittas állapotban) érkezett bátyjával és két barátnőjével a hajdúszoboszlói Forrás Panzióba, ahol ismerőseik részükre is foglaltak szobát. Megérkezésük során szóváltásba keveredtek a panzió tulajdonosával és annak családjával, melynek következtében a panaszos és a panzió tulajdonos leánya között tettelegesség alakult ki. Rövid idő múlva a panaszos és bátyja a részükre foglalt szobába távoztak, hangos kiabálás közepette. A panzió tulajdonosa által értesített rendőrök

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

hamarosan a helyszínre érkeztek, ahol a panaszos szobájában azt tapasztalták, hogy bátyja pofon üti őt. Ezt látván mindkettejüket előállítás céljából – tekintettel hangoskodó és izgatott állapotukra – megbilincseltek és a Rendőrkapitányság előállító helyiségébe vitték. Az előállítás során az intézkedő rendőrök megállapították, hogy a panaszos ellen a Budapest XIX. Kerületi Bíróság országos körözést bocsátott ki, ezért haladéktalanul őrizetbe vételéről határoztak. Az őrizetbe vétel időpontja az őrizetbe vétel elrendeléséről szóló határozat szerint 2008. 06. 03. 23:20 perc. A panaszos állítása szerint 1-1,5 órát tölthetett el az előállító helyiségben, amikor WC-re szeretett volna menni, de kérelmére senki nem válaszolt, ezért lerúgta a falra szerelt, az előállító helyiségben lévő személyeknek kommunikációs lehetőséget biztosító távbeszélő készüléket, majd annak vezetékét kitepte a falból, melyet követően kiengedték a mellékhelyiségbe, de látva feldúlt, ingerlékeny állapotát, valamint dühöngő, rongálásra hajlamos viselkedését tárgyhoz – a lépcső korlátjához – bilincseltek.

A panaszos a tárgyhoz bilincselést nehezen viselte, kezét rángatta, mellyel a bilincs mindjobban rászorult a csuklójára, sérülést okozva azon. A sérülés láttán a rendőrök átkísérték az orvosi rendelőbe, ahol az ügyeletes orvos a sérüléseket ellátta, majd rögzítette, hogy azok 8 napon belül gyógyulók.

Ezt követően a panaszost visszakísérték az előállító helyiségbe, ahonnan déli 12 óra után szállították át a Debreceni Rendőrkapitányság fogdájába, majd azt követően az országos körözését elrendelő XIX. Kerületi Bíróságra, Budapestre.

A panaszos kifogásolta, hogy nem engedték WC-re és kifejezett kérésére sem biztosították számára étkezést, pedig 2008. június 3. 23:20 perctől 2008. június 04-én 13:05 percig tartott a fogva tartása, tehát 13 óra 45 percig.

II.

A Testület a panasz kivizsgálása során tanulmányozta a panaszos kérelmét, a Rendőrség által készített iratokat, valamint a kapcsolódó jogszabályokat.

1) Megállapítható volt, hogy a Panzió tulajdonosának bejelentésére kikerülő rendőrök jogszerűen jártak el, amikor az enyhén ittas testvérpárt a kapitányságra előállították.

2) Jogszerűen jártak el az intézkedő rendőrök, amikor a panaszost a lépcső korlátjához bilincseltek önkárosítása megakadályozása céljából, hiszen olyan zaklatott állapotban volt, hogy a távbeszélő készüléket is összetörte és vezetékét kiszakította a falból.

A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007.(XII. 23.) IRM. rendelet IV. fejezet 60. § (1) bekezdés a) pontja rögzíti, hogy: „Bilincs alkalmazása különösen azzal szemben indokolt: a) aki erőszakos, garázda magatartást tanúsít és ennek abba hagyására testi kényszerrel nem készíthető.”

A 60. § (6) bekezdése szabályozza a bilincselés módját, annak c) pontja a tárgyhoz bilincselést: „Tárgyhoz bilincselésnek akkor van helye, ha a személy önkárosításának, támadásának, vagy szökésének megakadályozása, ellenszegülésének megtörése, illetve az intézkedés eredményes befejezése más módon nem biztosítható.”

3) Jogszerűen jártak el az intézkedő rendőrök akkor is, amikor a panaszos megbilincselte kezén a rángatás miatt sérülések keletkeztek, s ezért Őt orvoshoz vitték.

4) Jogszerűtlenül jártak el a rendőrök, amikor a panaszost kérelmére sem engedték ki a WC-be, valamint akkor is, amikor 23:20 perctől másnap 13:05 percig egyáltalán nem biztosították számára étellelmezt, ezzel megsértették a panaszos alapvető alkotmányos jogát az emberi méltósághoz való jogot, amely együtt jár a kínzás és az embertelen, megalázó bánásmód tilalmával.

Azt a tényt, hogy Panaszos nem kapott étellelmet a „Nyilatkozat a rendőrségi fogdák rendjéről szóló 19/1995. (XII. 13.) BM rendelet 2. § (9) bekezdésében meghatározott szóbeli tájékoztatás megtörténtéről és megértéséről, illetőleg az írásos tájékoztató átvételéről” című okmány tartalmazza, mely szerint „- az 5 órát meghaladó fogva tartás esetén étellelmet KAPTAM-NEM KAPTAM” választ húzták alá.

A Nyilatkozatot a panaszos, mint fogvatartott, és a befogadást végző rendőr is aláírta. A rendőrségi előállítás időtartamáról szóló Igazolás szerint az előállítás „2008. év 08 hó 03 nap 23 óra 20 perctől 2008. év 06. hó 04. napján 13 óra 05 percig tartott, ekkor átadva a HBMRFK. Fogda.”

Az Igazolás 3. pontja mely szerint a panaszos étellelmezt nem kért volna, nincs aláírva, ellentétben a panaszos bátyja esetében, aki az Igazolás szerint étellelmezt nem kért.

III.

1) A Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 54. §. (1) és (2) bekezdése kimondja, hogy: „(1) A Magyar Köztársaságban minden embernek veleszületett joga van az élethez és az emberi méltósághoz, amelyektől senkit nem lehet önkényesen megfosztani. (2) Senkit nem lehet kínzásnak, kegyetlen, embertelen, megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek alávetni, és különösen tilos emberen a hozzájárulása nélkül orvosi, vagy tudományos kísérletet végezni.”

2) Az Alkotmánnyal szoros összhangban Az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény és az ahhoz tartozó nyolc kiegészítő jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 1993. évi XXXI.

törvény 2. § I. fejezet 3. Cikk kimondja: „Senkit sem lehet kínzásnak, vagy embertelen, megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek alávetni.”

3) Ezt az alkotmányos alapelvet tartalmazza az Rtv. 16. § (4) bekezdése és a Rendőrségi fogdák rendjéről szóló 19/1995. (XII. 13.) BM. rendelet (a továbbiakban: BM rendelet) 1. § (2) bekezdése is.

4) A BM rendelet 19. § (3) bekezdése szerint: „Az étkezésre naponta háromszor, esetenként legalább 20 percet kell biztosítani.”

5) A BM rendelet 25. § (1) bekezdése meghatározza, hogy: „A fogvatartott megfelelő ételmezéséről, a közegészségügyi feltételek biztosításáról a fogva tartásért felelős gondoskodik.”

6) A BM rendelet 25. § (2) bekezdése szerint: „A fogvatartottak részére napi háromszori (...) étkezést kell biztosítani. Naponta két esetben meleg ételt (..) kell biztosítani.”

7) A BM rendelet 25. § (4) bekezdése szerint: „Hideg étellel kell gondoskodni, ha a fogvatartottat étkezési időben olyan helyre kísérik, ahol meleg étel nem biztosítható.”

8) Bár – mivel a panaszost bűnügyi őrizetbe vették – az őt ért sérelem egy büntető eljárás keretében következett be, a Testület megállapította a hatáskörét az alábbiak szerint. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése értelmében az, akinek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el.

Az Rtv. fenti rendelkezése szerint a Testület hatáskörébe tartoznak mindazok a rendőri intézkedések, amelyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek keretében a Testületnek lehetősége van arra, hogy az Rtv. IV. fejezetében, a rendőrség működésének általános elvei és szabályai kapcsán rögzített rendelkezések kapcsán vizsgálódása körébe vonjon valamennyi olyan rendőri tevékenységet, amelyeket az V. és a VI. fejezetek ugyan nem nevesítenek, de amelyek vonatkozásában a IV. fejezetben foglalt követelményeknek érvényesülnie kell.

Az Rtv. IV. fejezetében szereplő 11.§ (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni. A 11.§ (1) bekezdése – a fentebb kifejtettek alapján – olyan általános jellegű rendőri kötelezettséget rögzít, amelynek megsértése esetén helye van a Testület eljárásának akkor is, ha a jogsértés nem az Rtv. V. és VI. fejezetében foglalt rendelkezések alkalmazásával függ össze. Jelen esetben tehát az Rtv. 11. §-án

keresztül vált vizsgálhatóvá az eljáró rendőröknek a bűnügyi őrizet foganatosításával kapcsolatos tevékenysége.

IV.

Mindezek alapján a Testület megállapította, hogy a Rendőrség intézkedése során a panaszos alkotmányos alapjogai jelentős mértékben sérültek, ezért állásfoglalását a rendelkező részben foglaltak szerint az Rtv. 93/A. §-ának (6) bekezdése alapján megküldi az Országos Rendőr-főkapitánynak.

Budapest, 2008. szeptember 10.

Dr. Kaltenbach Jenő sk.
elnök

Dr. Juhász Imre sk.
elnökhelyettes,
előadó testületi tag

Dr. Féja András sk.
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf sk.
testületi tag

Megjegyzés:

A panaszt az országos rendőrfőkapitány 20454/6/2008. RP. számú határozatában elutasította. A határozatot lásd a www.police.hu honlapon. (Feltöltés alatt – a Szerk.)